

ABRIL 2022

**INFORME ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL**

**DISTRICTE DE
SANT MARTÍ**

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de **les circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona.

Entenem associacions juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori**.

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquells col·lectius que, complint els criteris anteriors, es disposen a participar dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, els col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos; **espais dignes, espai públic i comunitat**.

Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Els 3 eixos:

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

15,50%

són joves de 15 a 29 anys.

Interculturalitat i arrelament

30,76%

de joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera. ²

Educació

32,7%

Estudis universitaris ³

66,2%

Estudis postobligatoris ³

* 60,8% d'alumnat d'ESO i el 67,8% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 36,7% i el 36,4% respectivament. ⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys. ⁵

9.879,7€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys. ⁵

19.238,7€

Habitatge i emancipació

881,3€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 913,7€. ⁶

Renda mitjana del territori

18.253€

renda familiar disponible anual per càpita

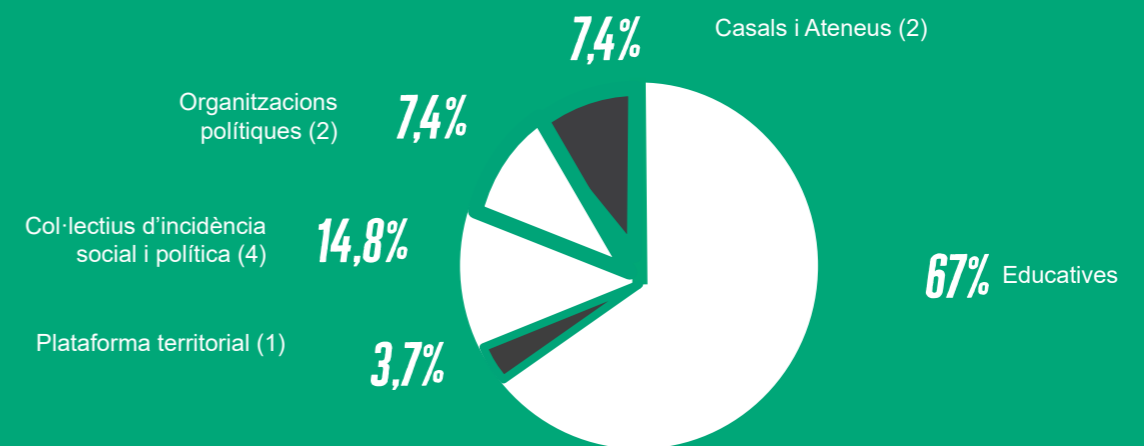
* És un 13,08% inferior que la mitjana de Barcelona. ⁷

* 1 Dades padró municipal, gener 2021
2 Dades padró municipal, gener 2021
3 Dades padró municipal, gener 2021

4 Consorci d'Educació, Memòria 2018-19, són les dades més actualitzades.
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'exploració de la MCVL, 2018
6 Generalitat de Catalunya, Secretaria de l'Agenda Urbana i Territori, 2n trimestre 2021
7 Atlas de distribución de renta de los hogares. Instituto Nacional de Estadística, 2018

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de Sant Martí hi ha un total de 57 entitats juvenils, de les quals 27 són associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 27 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

Temàtica

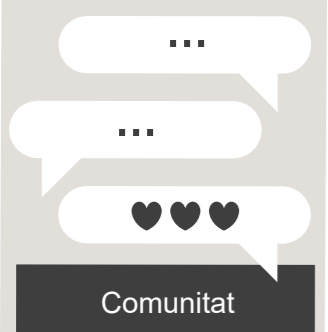
Indicadors

Espai digne

Espai públic

Comunitat

1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori i espais comunitaris
11	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

AEiG Cau del Besòs

Esplai Perifèrics

Esplai Riu

Esplai SCV Clot

Assemblea de Joves Verneda 73

La Lluna del Clot

1	Yellow	Yellow	Green	Green	Red	Yellow
2	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Green
3	Green	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow
4	Green	Green	Grey	Green	Yellow	Green
5	Grey	Grey	Grey	Green	Grey	Yellow
6	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Yellow
7	Grey	Green	Grey	Grey	Green	Grey
8	Grey	Green	Grey	Grey	Green	Grey
9	Green	Green	Green	Grey	Yellow	Green
10	Grey	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow
11	Yellow	Yellow	Grey	Red	Yellow	Red

Llegenda

- 1 ■ L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte
 - L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat
 - L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar el projecte
 - 2 ■ Les condicions físiques són adequades
 - Les condicions físiques limiten el correcte desenvolupament de l'entitat (dimensions inadequades, desperfectes, el tipus d'espai no respon a la finalitat del projecte)
 - Les condicions físiques són inadequades (grans desperfectes o impossibilitat de desenvolupar-hi activitat)
 - 3 ■ Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys)
 - Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni)
 - Pèrdua imminent de l'espai
 - 4 ■ L'espai públic permet desenvolupar el projecte
 - L'espai públic limita el desenvolupament del projecte
 - L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte
 - 5 ■ S'han obtingut més del 50% dels permisos sol·licitats
 - S'han obtingut menys del 50% dels permisos sol·licitats
 - No s'han obtingut els permisos sol·licitats
 - 6 ■ S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en més del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - S'han facilitat els materials requerit i s'han ofert alternatives en els materials que no pot proveir districte en menys del 50% d'activitats extraordinàries organitzades
 - No s'han facilitat els materials requerits ni s'han ofert alternatives en els materials que no pot oferir districte
 - 7 ■ S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - S'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - No s'ha concedit o consensuat l'horari entre entitat i districte
 - 8 ■ S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en més del 50% de les activitats extraordinàries realitzades
 - S'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte en menys del 50% de les activitats realitzades
 - No s'ha concedit o consensuat la localització entre entitat i districte
 - 9 ■ L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte amb dificultats per l'existència d'un conflicte manifest amb el veïnat.
 - 10 ■ La relació amb les altres entitats permet que es faciliti una coordinació entre entitats quan es necessita o l'entitat participa activament d'una xarxa comunitària
 - La relació amb altres entitats dificulta poder articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - La relació amb altres entitats no permet articular una xarxa comunitària o coordinacions entre entitats
 - 11 ■ L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents i hi participa
 - L'entitat està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existents, però no hi participa
 - L'entitat no està assabentada dels diferents espais de participació ciutadana existent i, per tant, no hi participa
- L'indicador es manté respecte 2021
- 👉 L'indicador nou o modificat respecte 2021

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

1. Garantir espais adequats per a l'associacionisme educatiu

Els esplais i agrupaments són projectes educatius de joves que s'autoorganitzen per educar des de pedagogies alternatives per promoure la comunitat. Els esplais i agrupaments es gestionen des del voluntariat i, per això, moltes vegades es troben amb dificultats per aconseguir espais físics on poder desenvolupar les seves activitats en condicions. Es troben que equipaments municipals i centres educatius són llocs que sovint no responen a la seva realitat i no acaben de donar resposta a les seves necessitats. Demanen que es tingui en compte la seva realitat i es garanteixin espais amb unes condicions adequades.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD 2020-23](#): Facilitar usos educatius dels equipaments i de l'espai públic a l'aire lliure per resoldre necessitats d'espai i generar més connexions dels centres escolars amb l'entorn a fi de millorar els aprenentatges. Elaborar un pla de patis per repensar els usos actuals i fer-ho de manera participada amb la comunitat. Definir el Pla de regeneració urbana i social al barri del Besòs i el Maresme. Actuacions de rehabilitació, generació de nou habitatge i equipaments.
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Dotar d'espais de qualitat les entitats.
- [Mesura de govern per garantir i millorar la incidència de l'associacionisme educatiu de base comunitària a la ciutat](#). Facilitar l'ús dels equipaments municipals; Incrementar el nombre d'entitats allotjades en equipament municipals.

2. Habilitar espais coberts a l'espai públic per les activitats de lleure educatiu

Les entitats de lleure es troben que quan plou no poden realitzar les seves activitats amb infants a l'espai públic, ja que hi ha una falta d'espais coberts. Demanen que es puguin habilitar espais coberts i, en general, es dissenyi un espai públic que afavoreixi la trobada entre el veïnat i l'associacionisme.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD 2020-23](#): Dissenyar l'espai públic centrat en els i les vianants i garantint l'accessibilitat universal (ampliació de voreres, voreres exclusives, ascensors i escales mecàniques, supressió d'elements de mobiliari urbà en carrers estrets...) i amb una implementació amigable amb infants i persones grans.
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#). Facilitar i legitimar l'ús de l'espai públic per part dels i les joves; Fomentar el codisseny i la cogestió d'espais i equipaments públics amb la participació dels joves

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

3. Disposar d'un Casal de Joves al barri de La Verneda

Actualment, l'Assemblea de Joves Verneda 73 tenen com espai de trobada i reunió el Casal de Gent Gran Verneda Alta. Ara bé, consideren que aquest no dona resposta a les seves necessitats juvenils, ja que té les seves pròpies dinàmiques i no pot esdevenir un lloc de referència per a les joves ni per a iniciatives autogestionades. Des de fa anys reivindiquen un equipament municipal jove on l'associacionisme juvenil pugui desenvolupar els seus projectes i on les persones joves no associades puguin trobar-se i vincular-se. Com a possibles emplaçaments, proposen l'antiga fàbrica Cobega o bé, els baixos de la Plaça Llibertat Ròdenas.

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD 2020-23](#): Planificar serveis i equipaments públics al nou sector Prim-Sagrera i al nou entorn de l'antiga fàbrica Cobega.
- [Pla d'Equipaments i Serveis Juvenils de Barcelona 2018-2028](#): Línia 8- Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes autogestionats juvenils.

4. Donar suport en guanyar visibilitat pública als barris

Les entitats juvenils es troben amb dificultats per visibilitzar-se als seus barris, donar-se a conèixer i vincular-se amb els agents del territori. Això provoca una falta de reconeixement de la seva tasca social. Demanen suport per part de l'Administració a l'hora de contactar i interlocutar amb els diferents agents comunitaris (escoles, equipaments municipals, etc.).

Aquesta demanda s'emmarca:

- [PAD 2020-23](#): Preparar la programació i els espais per a la dinamització dels i les joves al Besòs i el Maresme, i també a la Verneda i la Pau.
- [Pla d'Adolescència i Joventut 2017-2021](#): Donar suport a l'associacionisme juvenil;

QUÈ DEMANAVEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS EL 2021?

1. **Garantir espais per l'associacionisme educatiu**
2. **Oferir recursos als espais i agrupament per a poder fer activitat complint les mesures de seguretat per la covid-19**
3. **Disposar d'un Casal de Joves al barri de La Verneda**

QUINS COMPROMISOS VA ADQUIRIR REGIDORIA I EN QUIN ESTAT ES TROBEN?

L'equip de regidoria del Districte de Sant Martí, no s'ha reunit amb les entitats durant el 2021 i tampoc ha concertat data per a la reunió de 2022, sent l'únic districte de la ciutat amb aquesta situació.

QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Al CJB, i en concret a l'àmbit de Territori, treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès elaborar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

*** Donar suport a l'associacionisme juvenil per fer front a l'impacte produït per la covid-19.** La covid-19 i les conseqüents restriccions han tingut fortes conseqüències en l'associacionisme juvenil, el qual s'ha trobat amb la impossibilitat de dur a terme els seus projectes i amb la debilitació de la seva base social. Des del CJB reivindicuem que cal reconèixer i posar en valor la tasca comunitària que desenvolupen les entitats en els seus barris amb mesures tangibles des de l'Administració que facilitin i enforteixin la seva tasca.

1 Enfortir el teixit associatiu dels barris, posant al centre a les persones que l'habiten i construint una ciutat des de la comunitat. Per això, són primordials polítiques que no desplacin dels barris a l'associacionisme juvenil, ja que la pressió turística i immobiliària i els processos de gentrificació generen dificultats en l'ús d'espai públic per part de les persones joves i les organitzacions juvenils.

2 Reconèixer i donar suport a iniciatives i projectes juvenils autogestionats amb una identitat i autonomia pròpies que inclouen una forta dimensió educativa i comunitària. Per tant, considerem que districte té la responsabilitat d'implicar a les persones joves en els processos de gestió d'equipaments juvenils si vol assolir una participació alta en la implicació de persones joves en processos que repercuten directament en l'entorn.

3 Reformular els processos participatius i els espais de participació tenint en compte la participació juvenil: repensar els espais de participació municipals i de districtes per tal d'engrescar a les organitzacions juvenils a participar i a entendre aquests processos com a útils, efectius, transparents i que responen a les voluntats i necessitats de l'associacionisme.

4 Oferir espais on l'associacionisme pugui desenvolupar les seves activitats en condicions adequades, organitzar-se autònomament i, si existeix necessitat i demanda, poder optar-ne a la gestió completa.

5 Facilitar el desenvolupament d'activitats extraordinàries amb vocació pública a l'espai públic: proporcionar recursos, acompanyament en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centrals i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.

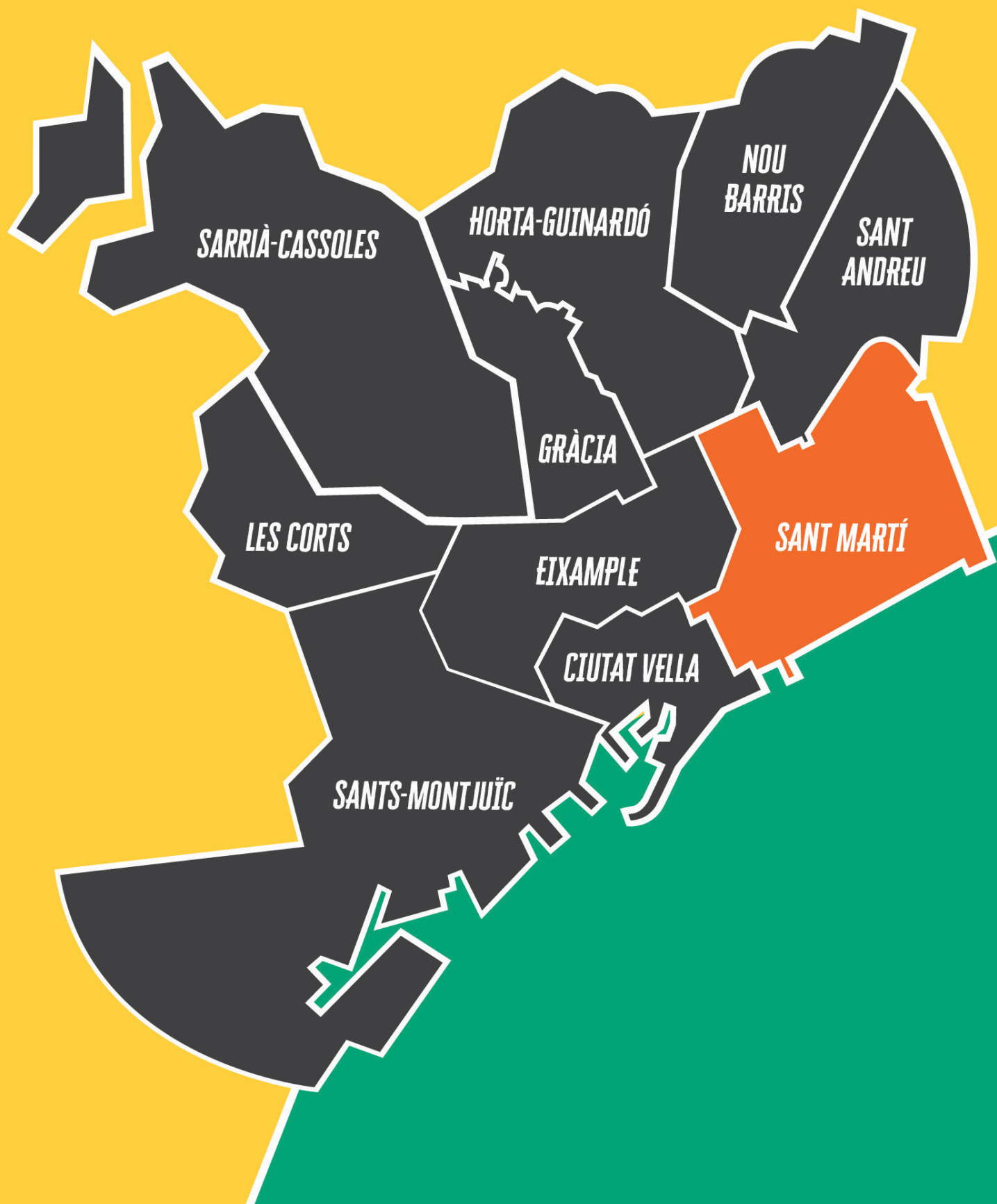
6 Treballar els efectes de la intergeneracionalitat en les relacions entre l'associacionisme juvenil i districte, ja que sovint es reproduïxen lògiques adultcentristes en aquestes pràctiques. Per això, creiem important generar espais de formació i presa de consciència sobre l'adultcentrisme per tal de transformar les relacions intergeneracionals cap a relacions més horitzontals i igualitàries. Orientar les polítiques públiques de joventut a tota la franja d'aquesta, entenent que els interessos i necessitats varien al llarg de la franja i fent especial èmfasi en les persones joves de 25 a 30 anys, sovint poc prioritzades.

7 Garantir l'emancipació de les persones joves als seus barris. És primordial poder garantir que les joves dels barris puguin permetre's emancipar-se al propi barri. El desplaçament de les joves a altres barris també té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i no juvenil.

8 Orientar les polítiques públiques de joventut a tota la franja d'aquesta, entenent que els interessos i necessitats varien al llarg de la franja i fent especial èmfasi en les persones joves de 25 a 30 anys, sovint poc prioritzades.

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), amb la participació de: l'agrupament Cau del Besòs, els espais Perifèrics, RIU i SCV El Clot; l'Assemblea de Joves Verneda 73 i el col·lectiu feminista La Lluna del Clot.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Col·laboren:

l'agrupament Cau del Besòs, els esplais Perifèriks, RIU i SCV El Clot; l'Assemblea de Joves Verneda 73 i el col·lectiu feminista La Lluna del Clot.